

Alkotmánybíróság eljárásának kezdeményezése

A Közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. tv. 37/B.§ (3) bekezdés b) pontjával kapcsolatban a Veszprémi Törvényszék előtt folyamatban levő 3. Mf.20.427/2013. sz. ügyben.

Felperes: [REDACTED]

Alperes: Veszprém Megyei Idősek Otthonainak Egyesített Szociális és Módszertani Intézménye (8460 Devecser, Petőfi tér 5.)

Tárgy: Jubileumi jutalom

ALKOTMANYBIROSAG	
Ügyszám:	III / 1921-e / 2013
Érkezett:	2013 DEC 18.
Példány:	1
Melléklet:	1
Kézeltiroda:	[Signature]

Tényállás:

Felperes 2011. szeptember 30-ig 42 év és 260 nap szolgálati idővel rendelkezett, amelyből a Társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. tv. 18.§ (2/a) bekezdésre figyelemmel a nők kedvezményes öregségi teljes nyugdíjához elismert jogosultsági idő 40 év és 328 nap volt. A felperes 2011. október 1-től kívánta igénybe venni a társadalombiztosítási nyugellátást, ezért 2011. július 4-én az alperesi munkáltatótól közalkalmazotti jogviszonyának az 1992. évi XXXIII. tv. 30.§ (1) bekezdés f) pontjára alapított felmentéssel történő megszüntetését kérte.

A munkáltató anyagi lehetőség hiányára hivatkozva utasította el a felmentés iránti kérelmet, arra utalva, hogy a Kjt.30.§ (1) bekezdésének f) pontja csak lehetőségként biztosítja a munkáltató számára a felmentést, ha a munkavállaló a 40 éves szolgálati időre tekintettel igénybe veendő öregségi nyugdíj miatt azt írásban kérelmezi, előírás hiányában a munkáltatónak felmentési kötelezettsége nincs.

Ezt követően a felek közös megegyezéssel szüntették meg a jogviszonyt 2011. szeptember 30-i időponttal.

Felperes keresetében jubileumi jutalom megfizetése iránti igényt terjesztett elő arra hivatkozva, hogy a munkáltató a jutalom kifizetése elől elzárkózott, holott az elismert szolgálati idejéből 38 év 3 hónap közalkalmazotti jogviszonynak minősül.

Alperes a kereset elutasítását kérte, nem vitatva felperes közalkalmazotti jogviszonyának időtartamát, de arra hivatkozott, hogy részére a fenntartó a jubileumi jutalom megfizetésére keretet nem biztosított.

A Veszprémi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2.M.476/2012/4. sz. ítéletével kötelezte az alperest, hogy felperes részére a Kjt.78.§ (4) bekezdése alapján, figyelemmel a 78.§ (1) és (2) bekezdésére, fizessen meg 5 havi illetménynek megfelelő összeget jubileumi jutalom címén. Döntését azzal indokolta, hogy a felperes az alperes által sem vitatottan a jubileumi jutalom feltételeként megjelölt szolgálati idővel rendelkezik, jogviszonya a nyugdíjazásra tekintettel szűnt meg, ezért jogosultsága a Kjt.78.§ (4) bekezdés értelmében fennáll.

Az ítélet ellen az alperes nyújtott be fellebbezést, melyben kifejtette, hogy a Kjt.37/B.§ (3) bekezdés b) pontja szerint a közalkalmazott akkor minősül nyugdíjasnak, ha a 40 éves szolgálati idővel igénybe vehető öregségi teljes nyugdíj feltételével rendelkezik és felmentésére a 30.§ (1) bekezdés f) pontja alapján került sor. Álláspontja szerint e két

feltételnek a törvény alapján együtt kell fennállnia, felperes esetében pedig a második feltétel nem állapítható meg, mert jogviszonya nem felmentéssel, hanem közös megegyezéssel szűnt meg.

A másodfokú eljárásban a Veszprémi Törvényszék a pert a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. tv. 155/B.§ (3) bekezdés alapján felfüggesztette és az 1992. évi XXXIII. tv. 37/B.§ (3) bekezdés b) pontjának Alaptörvény-ellenességének megállapítását kezdeményezi az Alkotmánybíróság előtt a Pp.155/B.§ (1) bekezdésre hivatkozva a következők szerint:

Magyarország Alaptörvénye 13. cikk (1) bekezdése a tulajdonhoz való jogot a 15. cikk (1) bekezdése a törvény előtti egyenlőséget deklarálja.

Az Alaptörvény Alapvetés fejezetének R.) cikke rögzíti, hogy az Alaptörvény Magyarország jogrendszerének alapja, az Alaptörvény és a jogszabályok mindenkire kötelezőek, az Alaptörvény rendelkezéseit annak céljával a benne foglalt nemzeti hitvallással és történeti alkotmányunk vívmányaival összhangban kell értelmezni.

A fenti Alaptörvénybeli rendelkezéseknek nem felel meg a Közalkalmazottak jogállásáról szóló törvényben a munkáltató számára biztosított azon „mérlegelési” jog, hogy az általa meghatározott bármely indok – amely lehet gazdasági jellegű vagy a munkavállaló munkavégzésével, személyével összefüggő kifogás – jogorvoslat nélkül lehetőséget biztosítson arra, hogy eldöntse, hogy a 40 éves szolgálati idővel igénybe vehető öregségi teljes nyugdíj feltételével rendelkező munkavállaló nő kérelmére a közalkalmazotti jogviszonyt felmentéssel megszünteti-e. A munkavállalók közötti munkáltató által alkalmazott diszkrecionális megkülönböztetés következménye, hogy azon közalkalmazottak számára, akiknek kérelmét a munkáltató mérlegelési jogkörében teljesíti és a jogviszonyt felmentéssel megszünteti, megteremti a lehetőségét és jogi alapját a jubileumi jutalom Kjt.78.§ (4) bekezdésében megállapított feltételek szerinti igénylésének, míg azon közalkalmazottak esetében, ahol a munkáltató döntése a felmentési kérelem elutasítása, a munkavállaló kénytelen - ha a társadalombiztosítási ellátást kívánja igénybe venni - a közalkalmazotti jogviszonyról lemondani vagy a munkáltatóval közös megegyezéses megállapodást kötni a jogviszony megszüntetéséről (Kjt.25.§ (2) bekezdés a) és c) pont).

Ezen utóbbi esetekben azonban a Kjt.78.§ (4) bekezdése szerint a munkavállaló jubileumi jutalomra nem jogosult. Az idézett Kjt. rendelkezés szerint „ha a közalkalmazott közalkalmazotti jogviszonya – a fegyelmi elbocsátás büntetés vagy a 25.§ (2) bekezdés b) pont 1. pontja szerinti áthelyezés kivételével – megszűnik és legkésőbb a megszűnés időpontjában nyugdíjasnak minősül [37/B.§ (1) bekezdés, illetve (3.)], továbbá legalább 35 évi közalkalmazotti jogviszonnyal rendelkezik, a 40 éves közalkalmazotti jogviszonnyal járó jubileumi jutalmat részére a jogviszony megszűnésekor ki kell fizetni.”

A Kjt.37/B.§ (1) bekezdés sorolja fel azokat az eseteket, amelyekben a törvény szempontjából a közalkalmazott nyugdíjasnak minősül.

Az (1) bekezdésben foglaltakon túlmenően, e törvény alkalmazásában nyugdíjasnak minősül a (3) bekezdés értelmében az a közalkalmazott is, aki

- a) az előrehozott nyugdíj feltételeivel rendelkezik és felmentésére a 30.§ (1) bekezdés e) pontja alapján került sor,
- b) a negyven éves szolgálati idővel igénybe vehető öregségi teljes nyugdíj feltételével rendelkezik, és felmentésére a 30.§ (1) bekezdés f) pontja alapján kerül sor.

A jogszabályi rendelkezésből következik, hogy a 40 éves szolgálati idővel igénybe vehető öregségi teljes nyugdíj szempontjából a nyugdíjasnak történő minősülés csak akkor állapítható meg, ha a felmentésre a Kjt.30.§ (1) bekezdés f) pontja alapján került sor. Az a kitétel, hogy a törvény megkívánja a jogviszony megszüntetésének egy olyan módját, amely az egyik fél indokoláshoz nem kötött döntésén múlik, Alaptörvény-ellenesen különböztet meg a munkavállalók között, attól teszi ugyanis függővé a jubileumi jutalomra jogosultságot, hogy a munkáltató hajlandó-e a Kjt.30.§ (1) bekezdés f) pontja szerinti döntésre a munkavállaló kérelme alapján.

A perben eljáró bíróság álláspontja szerint a munkáltató ezen joga nem felel meg az Alaptörvény 15. cikkének, miszerint a törvény előtt mindenki egyenlő, mert azonos feltételek esetén - ami jelen esetben a közalkalmazotti jogviszony időtartama és a jogviszony megszüntetésének célja (nyugdíjjogosultság) – a biztosított jogokban sem lehet különbséget tenni, nincs ugyanis olyan méltányolható más köz- vagy magánérdek, amely miatt ez a jog korlátozást szenvedhetne.

A bíróságoknak a jogalkalmazás során az Alaptörvény 28. cikke szerint a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban kell értelmezni és azt kell feltételezni, hogy a jogszabály a józan észnek és a közjónak megfelelő erkölcsös és gazdaságos célt szolgál. Ezen Alaptörvényi rendelkezésből is azt a következtetést vonta le a bíróság, hogy a jubileumi jutalom célja, hogy az állam szolgálatában álló közalkalmazott a szolgálati időre tekintettel olyan külön juttatásban részesüljön, amely a kinevezésében foglalt illetményén felül pusztán a szolgálati idő tartama alapján megilleti. A jubileumi jutalom feltétele minden más esetben a szolgálati időhöz igazodik és a jogalkotó más feltételt nem szab. Nem csak Alaptörvény-ellenes, de indokolatlan is tehát az a plusz feltétel, amely a munkáltató mérlegelési jogkörében hozott döntésétől teszi függővé az egyébként szolgálati időtartamhoz kapcsolódó juttatást.

Fentiekre tekintettel a Veszprémi Törvényszék az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés b) pontjára hivatkozással kéri az Alkotmánybíróságot az 1992. évi XXXIII. tv. 37/B.§ (3) bekezdés b) pontjának, valamint ezzel összefüggésben a 78.§ (4) bekezdésből a 37/B.§ (3) bekezdésre való utalásának felülvizsgálatára és a 24. cikk) pont alapján a jogszabály megsemmisítésére.

Veszprém, 2013. december 10.

dr. Ferenczné dr. Böröcz Éva sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:

